

General | | Actualitzat el 02/02/2024 a les 07:00

Per què no hem de disfressar les criatures si no volen?

Ens ho explica la pedagoga Romina Pérez Toldi

[inicicentrareport]Sovint, hi ha èpoques, com poden ser les festes de Carnaval, festivitats nadalenques o final de curs, que tant a escoles com a les cases es fan propostes diverses sobre el fet de disfressar-se, propostes que **no sempre tenen en compte que per l'infant implica un tipus de transformació per a la qual no sempre s'està preparat** i/o disposat.

Disfressar-se **implica transformar-se**, ser una altra cosa, sentir-se i mostrar-se als altres de forma diferent, la disfressa ens confereix una altra pell, una altra actitud i un estat d'ànim particular, és **quelcom tan íntim sobre la teva identitat que necessita ser abordat amb molta cura**, perquè de la mateixa manera que pot ser un fet divertit, també pot ser d'allò més aterridor, incòmode o humiliant quan no és desitjat, ni decidit, ni comprés pel mateix infant.

Cada any, quan arriba el carnestoltes, es repeteixen **escenes de nens i nenes que ploren** angoixats perquè **es veuen forçats a disfressar-se**, perquè no comprenen que passa al seu voltant o perquè els adults de confiança apareixen disfressats i amb comportaments estranys.

El mateix quan arriba el "Rei Carnestoltes" i comença a donar ordres: dilluns veniu en pijama, dimarts amb un barret divertit, dimecres amb la cara pintada... Com es poden sentir molts infants davant d'aquestes situacions? **Estem segurs que tots en gaudeixen?**

Quan ens disfressem, al mostrar-nos de forma diferent, també els altres ens tractaran diferent. Penseu en nadons ben petits, disfressats de qualsevol cosa que ni tan sols comprenen i que tant les persones properes com les que es van trobant pel carrer, els hi comencen a dir i fer en relació a la seva disfressa, **tractant-lo de gosset, flor, marieta o qualsevol altra cosa que l'adult ha decidit** i que el nadó no és capaç de comprendre ni de donar-li context. Aquesta situació pot arribar a ser desorientadora per a l'infant, a vegades fins i tot ploren quan es veuen al mirall, o sense plorar, no comprenen la imatge que estan veient de sí mateixos.

Pensem també en els infants a l'escola, nadons i infants més grans, quan de sobte troben que el seu espai segur i les seves persones asseguradores o han girat tot de d'alt a avall i van disfressades i maquillades, **sense comprendre res del que està succeint o en una situació tant incòmode que no saben on ficar-se**. Aquell espai que havia de ser segur i aquelles persones que havien de ser asseguradores ja no ho són, s'han transformat en una altra cosa des de una mirada adulta que veu el carnestoltes i altres celebracions com "obligatòries de passar-s'ho bé".

Disfressar-se és una vivència que pot arribar a ser molt intensa i que per això mateix hauria de ser escollida per l'infant i tractada amb molta cura per l'adult.

Podem, aleshores, **presentar el carnestoltes sense que impliqui forçar als infants i/o col·locar-los en una situació desorientadora?**

Per sort, existeixen altres propostes molt més obertes, que no deixen de costat la transmissió cultural d'aquesta festivitat, però que tampoc impliquen col·locar a nens i nenes en situacions que els hi resultin violentes, incòmodes o angoixants:

[GotaVerdaPle]Podem **preparar un racó o un ambient amb elements senzills** que serveixin per disfressar-se (barrets, teles, bosses i altres complements i peces de roba) i que permetin l'experimentació en la mesura que cadascú vulgui i pugui (a nadons no té cap sentit i per a més grans pot ser una proposta permanent o recurrent tan a casa com a l'escola).

[GotaVerdaPle] Llegir contes o cançons de carnestoltes que ens permetin també **parlar-ne des de la quotidianitat**.

[GotaVerdaPle] En la mesura de cada grup d'edat (des d'infantil fins la primària) **es pot anar parlant del tema**, ja sigui de forma individual, en petit grup o en gran grup (parlar-ne no vol dir fer proselitisme ni mirar de convèncer a ningú, vol dir obrir diàleg i escoltar-se de forma autèntica.)

[GotaVerdaPle] Hem de tenir en compte que un infant ens pot dir que es vol disfressar i a l'últim moment decidir no fer-ho o treure's la disfressa a la poca estona. És difícil valorar en aquestes edats **com es poden sentir un cop disfressats**.

[GotaVerdaPle] **No insistim** a que és posin res ni es pintin "només una mica", és una pressió innecessària i no ho han de fer per nosaltres.

[GotaVerdaPle] Que no plorin o que no ens ho diguin **no vol dir que estiguin a gust en aquesta situació**, hem d'aprendre a llegir les senyals que ens comuniquen els infants, els hem d'aprendre a escoltar més enllà d'allò evident.

[GotaVerdaPle] No hi ha cap aprenentatge imprescindible darrera de disfressar-se, **no és una cosa que han de fer sí o sí** ni s'estan perdent res tant important per a la vida. Hem de distingir la transmissió cultural de la vivència forçada del carnestoltes.

No tot si val, s'ha de poder gaudir, escollir i comprendre. [ficontrareport]